

Aan de Minister van Financiën
De heer mr. W.B. Hoekstra, MBA
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Maanweg 174
2516 AB Den Haag
+31 (0)70 - 314 24 42
info@vfn.nl
www.vfn.nl

Den Haag, 4 juni 2021

Betreft: VFN reactie op internetconsultatie 'Voortzetting tijdelijke verlaging maximale kredietvergoeding'

Geachte heer Hoekstra,

De Vereniging van Financieringsondernemingen in Nederland (VFN) maakt graag gebruik van de gelegenheid om te reageren op de consultatie van het ontwerpbesluit 'Voortzetting besluit tijdelijke verlaging maximale kredietvergoeding'.

VFN standpunt met betrekking tot verlaging maximale kredietvergoeding

De VFN handhaaft haar standpunt verwoord in haar reactie op de consultatie 'Tijdelijke verlaging maximale kredietvergoeding van 19 mei 2020'. Dit standpunt is onder meer gebaseerd op de effectiviteit van verlaging van de kredietvergoeding, de gevolgen voor consumenten, de gevolgen voor de markt (met name ten aanzien van het aanbod van kleinere kredieten) en de macro-economische consequenties.

Per 1 april jl. zijn de aangescherpte leennormen in werking getreden

Net als uw ministerie hechten wij veel waarde aan het tegengaan van overkreditering en het voorkomen van betalingsachterstanden. Om die reden heeft de VFN, in samenwerking met de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), per 1 april jl. de leennormen voor het afsluiten van een consumptief krediet herzien. In overleg met de AFM en het Nibud is hard gewerkt aan een nieuwe leennormenmethodiek die de financiële situatie van de consument nog beter in kaart brengt.¹ De herziening houdt in dat bij het afsluiten van een consumptief krediet de inkomsten en lasten van de consument nog gedetailleerder worden vastgesteld. Daarmee wordt de consument nog beter beschermd tegen overkreditering en betalingsachterstanden. Zoals u in uw Kamerbrief van 11 februari jl.² onderschrijft is met de aanscherping van de leennormen (opnieuw) een grote en belangrijke stap gezet om betalingsachterstanden te voorkomen.

Notitie Nibud

De VFN stelt vast dat dat veel van onze bezwaren tegen de verlaging van de maximale kredietvergoeding ook door het Nibud worden onderkend.³ Het Nibud noemt onder meer dat deze leningen mogelijk verdwijnen, of mogelijke verschuivingen naar kredieten met een langere looptijd en/of naar hogere leenbedragen. Daarnaast wijst het Nibud op het verdwijnen van krediet voor de aanschaf van duurzame consumptiegoederen. De VFN onderschrijft deze opmerkingen.

De verlaging lost het probleem niet op

De verlaging van maximale kredietvergoeding lost het probleem van mensen met betaalachterstanden niet op. Afgezien van de hierboven genoemde argumenten tegen de verlaging van de maximale kredietvergoeding draagt de tijdelijke maatregel maar beperkt bij aan het door u beoogde effect 'ervoor te zorgen dat consumenten tegen lagere maandlasten geld kunnen lenen voor consumptieve uitgaven in deze moeilijke

¹ VFN (2021). Gedragscode per 1 april 2021

² Kamerstukken II 2020-2021, 24515 nr. 579

³ Nibud (2020). Position Paper Nibud over consumptief krediet

tijden'.⁴ Wij zijn van mening dat de consument meer gebaat is bij verkorting van de looptijd van het krediet. Dat heeft namelijk een groter effect heeft op verlaging van de totale kredietkosten.

De gevolgen voor marktaanbod en de economie

Met de verlaging van de maximale kredietvergoeding komt het verdienmodel van aanbieders van consumptief krediet onder druk te staan. Dit geldt in verhoogde mate voor aanbieders van kleine (goederen)kredieten. Consumptief krediet fungeert echter als 'smeermiddel' in de economie en heeft daardoor een groot economisch belang. Noodzakelijke aankopen worden ermee gefinancierd, zoals de wasmachine die kapot is gegaan of de tweedehands auto waarmee iemand op zijn werk kan komen. Verlaging van de maximale kredietvergoeding kan er volgens SEO toe leiden dat aanbieders ervoor kiezen om het segment te verlaten; een risico dat groter wordt naar mate de maximale kredietvergoeding sterker wordt verlaagd. De VFN ontvangt ook daadwerkelijk dergelijke signalen.

De gevolgen voor consumenten

Bij kleine kredieten is de vraagzijde minder gevoelig voor rente dan bij grotere kredieten, zoals blijkt uit onderzoek van SEO 'Effecten van verlaging maximale kredietvergoeding'.⁵ In de veronderstelling dat de vraag naar krediet gelijk blijft, maar een deel van het aanbod wegvalt bij een lagere vergoeding, voorziet SEO dat een verlaging van de maximale kredietvergoeding leidt tot een verschuiving van de vraag naar duurdere producten zoals uitgesteld betalen, huur of uitwijk naar het buitenland. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor consumenten die (tijdelijk) afhankelijk zijn van consumptief krediet.⁶ De VFN onderschrijft deze mogelijke gevolgen en voegt hier nog aan toe dat een ander mogelijk gevolg is dat consumenten hun toevlucht nemen tot (informele) kredietaanbieders die niet (effectief) onder toezicht van de AFM staan. Deze kredietaanbieders zullen mogelijk tarieven hanteren die hoger liggen dan het wettelijke maximum.

Conclusie

Gezien de hierboven opgesomde bezwaren die een verlaging van de maximale kredietvergoeding met zich mee kan brengen verzoekt de VFN u het voorgenomen besluit tot voortzetting van de tijdelijke verlaging van de maximale kredietvergoeding te heroverwegen.

Voor een nadere toelichting zijn wij gaarne beschikbaar.

Hoogachtend,
namens het bestuur van de VFN,

mr. H. Beerepoot
Secretaris VFN

⁴ Kamerstukken II 2019-2020, 24515, nr. 533.

⁵ SEO Economisch Onderzoek (2020). *Effecten maximale kredietvergoeding*, p. 59

⁶ Idem.